

JUNGTINIŲ TAUTŲ ARMIJOS BE ATLEIDIMO PAUDZIA VOKIECIUS VISUOSE FRONTUOSE

TAČIAU VOKIEČIAI PRIEŠINASI NENUILSTAČIU ATKAKLUMU

LONDON. — Jungtinių Tautų jėgos neathaidžiai muša vokiečius visuose frontuose: rytuose, pietuose, vakaruose ir šiaurėje.

Raudonoji Armija išmušė vokiečius iš Rygos, apsupo Klaipėdą, išvijo vokiečius iš Pėsamo, Suomijos šiaurėje, parbloškė Hungariją, giliai įėjo į Jugoslaviją ir jau baigia varyti vokiečius iš Belgrado.

Vokiečiai verkia, kad Raudonoji Armija puola juos Rytų Prūsijoje plačiu frontu.

Amerikiečiai, britai ir kanadiečiai puola vokiečius Aachene ir kitose vietose vakarų fronte. Aachenas jau veik vieni griūvėsiai.

Antroji britų armija pradėjo aštrų puolimą Olanaijoj su tikslu išmušti vokiečius iš svarbių vietų.

Pietuose, Graikijoje, britai ir graikų partizanai išmušė vokiečius iš daugelio vietų. Graikų sostinė, Atėnai, jau laisva. Vokiečiai skelbia, kad jie traukiasi iš Graikijos.

Italijoje taip pat mūsų jėgos ofensyvoj.

Bet vokiečiai priešinasi vis savo atkaklumu. Nežūrint to, kad jų padėtis kritiška, pasiryžimo pas juos netrūksta. P a v y z d ž i u i, Aachene jie kovoja iki pastutinio vyro. Kituose frontuose taip pat. Kiekvieną vokiečių reikią tiesiog iškasti iš žemės. Reikės dar didelių pastangų, kad juos visai sutriuškinti.

Yra manoma, kad Jungtinių tautų jėgos rengiasi baisiai ofensyvai.

Hungarijoj Visu Galy Siurimas

LONDON. — Hungarija (Vengrija), paskutinė Vokietijos talkininkė, pradėjo byrėti iš visų galy.

Raudonojai Armijai artinantis prie Budapešto, Hungarijos sostinės, diktatorius Horthy pranešė per radiją, kad Hungarija priima sąjungininkų paliaubų sąlygas ir liepė kariuomenei nurosti kariuomenę.

Paskiau, iš to paties radijo pasigirdo balsas fašistų vado grafo Shaliso. Jis kreipėsi į kariuomenę, šaukdamas kovoti prieš sąjungininkus, o Horthy išvadino išdaviką.

Čia yra manoma, kad Hungarijoj dabar eina tarpusavė kova tarp Horthy ir Shali šalininkų.

Tai vokiečių miestas Aachen, kuris pirmas iš stambesnių vokiečių miestų labai nukentėjo. Neciams atsisakius pasiduoti, ant jo buvo paleista artilerija ir šimtai orlaivių. Visiems vokiečių miestams bus taip, jeigu naciai nepasiduos. Paveikslas buvo nuimtas pirm karo.

Montrealiečiai Paminėjo Lietuvos Išlaisvinimą

MONTREAL. — Pereitą sekmadienį šio miesto lietuviai, Demokratinė Lietuvos Komiteto vadovybė, gražiai paminėjo Lietuvos žmonių išlaisvinimą iš sunkios ir žiaurios nacių okupacijos, kurią jie nesė tris metus su viršum. Šio taip svarbaus viso pasaulio lietuviams momento paminėjimui buvo susirinkę apie 500 lietuvių.

Sveikindami išlaisvintą Lietuvos liaudį, jos vyriausybę ir išliuosuotojus, montrealiečiai suaukojo \$629 del Lietuvos žmonių paramos.

Dalyviai priėmė sekantį sveikinimo telegramą: "Justas Paleckis, Chairman of the Prezidium of the Supreme Soviet of Lithuanian SSR, Vilnius, USSR. "On the eve of the complete liberation of Lithuania from under the Nazi yoke, we the Lithuanians of Montreal gathered at a mass meeting on this occasion to celebrate the liberation of Lithuania, greet you, the people of Lithuania and all those who participated in bringing the freedom and liberty to the people of Lithuania.

M. Gudas, Chairman. "Plačiau apie šį įvykį, parąšys mūsų korespondentas. J. Lesevičius. Montr. Demokr. Liet. Komiteto Sekretorius

JAPONAI VERKIA, KAD AMERIKIEČIAI PUOLA FORMOSĄ

PEARL HARBOR. — Tokijo radijas skundžiasi, kad 1,000 amerikiečių orlaivių puolė per kelis kartus jų bazes ant Formosos salos, kuri randasi šiaurėje nuo Filipinų

OTTAWA PASKYRĖ KOMISIJONIERIŲ DEL SKERDYKLU

TORONTO. — Darbo ministeris Humphrey Mitchell pranešė, kad pasivirtas komisijonierius del skerdyklų industrijos ir jo pareiga bus žiūrėti, kad ginčas tarp skerdyklų savininkų ir darbininkų būtų išspręstas be streiko.

Darbininkai reikalauja, kad kompanijos pasirašytų vieną bendrą kontraktą del visų skerdyklų. Kompanijos nenori šito reikalavimo pildyti.

Kongresas Remia Mėsos Darbininkus

QUEBEC. — Kanados Darbininkų Kongresas savo konvencijoje čionai, pasisakė už pagalbą skerdyklų darbininkams, kurie yra nubalsavę streikuoti, jeigu jų reikalavimai nebus atenkinti.

Bet konvencijoje buvo išaiškinta, kad unijsistai nori klausimą išspręsti be streiko. Tik jeigu jau nebus galima rasti kito išėjimo, tai tuomet bus griežiamasi streiku.

Konvencija tikisi praplėsti Politinio Veikimo Komiteto teises, kad jis galėtų plačiau veikti.

Ne Visi Vienodai Mano Apie CCF

QUEBEC. — Čia vykstančio Kanados Darbininkų Kongreso konvencijoje unijsistai pasidalino į dvi dalis kas liečia CCF.

Kuomet Kongreso prezidentas Mosher pareiškė, kad CCF arčiausia darbininkų interesams, tai vieni atstovai užgyrė, o kiti išėjo prieš. Tuomet Mosher dadėjo, kad Kongresas nėra afiliavęs prie CCF. Tas reikšia, kad kurios unijos nesutinka, turi pilną laisvę neafiliuoti prie CCF.

Konvencija labai gyva ir unijsistai labai stropiai svarstė visus klausimus.

Kongresui priklauso jau 250,000 unijsistų. Pastaruoju laiku suorganizuota dar virš 90 skyrių.

BOSIŲ DARBO DEL 30,000,000

NEW YORK. — Henry J. Kaiser, laivų statytojas ir industrialistas, kalbėdamas New Yorke Herald Tribune forume, pareiškė, kad Amerikos orlaivių, automobilių, konstrukcijos ir industrijos galės parūpinti del 30,000,000 darbininkų darbą.

HALIFAX. — Čia pribuvo 500 kanadiečių karių, sužeistų kovos lauke. Jų tarpė generolas Keller.

ROMA. — Vokiečiai grobiais graikų moteris ir vaikus kaip užstatą, kad tuomi prisidengtų nuo graikų partizanų.

Internautieji su pasitenkinimu žiūri, kaip jų saugotojai naciai varomi į belaisvių Jungtinių Tautų piliečiai po to buvo išleisti iš kempės, kuri buvo aptverta spygliuotomis tvoromis.

Lietuvos Valstiečiai Dėkingi už Išvadavimą iš Vokiečių Vergijos

BAISIAI ATAKUOJA NACIUS IS ORO

LONDON. — Sąjungininkų oro jėgos, kurios dabar daug arčiau Vokietijos, dažnai sūnčia po 5,000 ir daugiau orlaivių ant Vokietijos.

Taigi, be to, ką vokiečiai gauna frontuose, juos atakuoja tūkstančiai orlaivių iš oro, naikinami fabrikus, gelžkelius ir kitus militarius punktus.

SUBMARINAI VEL SLANKIOJA ATLANTE

OTTAWA. — Laivyno viršininkai teigia, kad vokiečių submarinai ir vėl slankioja po Atlantą ir bando skandinti Jungtinių Tautų laivus.

New York Times Remia Ruzveltą

NEW YORK. — New York Times, vienas iš stambiausių dienraščių čionai, kuris 1940 metais rėmė Willkie kandidatūrą, pasisakė už prezidentą Ruzveltą.

Jis nuoydo, kad nekuriams atžvilgiais namų reikaluose gal Dewey būtų geriau, bet kas liečia užtikrinimą taikos, tai Ruzveltas su demokratais yra geresnė garantija.

Kadangi viskas kitas būtų niekai, jeigu taika nebūtų užtikrinta, sako laikraštis, tai Ruzveltas ir demokratai yra geresnis pasirinkimas.

Kai kurie republikonai, 1940 metais palaikę Willkie, organizuojasi rėmimui Ruzvelto kandidatūros.

KAUNAS. — Kauno apskrities valstiečiai atlaikė pirmą savo suvažiavimą išlaisvintame Kaune. Atidarydamas suvažiavimą, Apskritis Pildanciosios Tarybos pirmininkas Boguckis išreiškė gilią valstiečių padėką Raudonosios Armijos kareiviams ir maršalui Stalinui.

"Per tris metus Lietuvos valstiečiai laukė išlaisvinimo," sakė Boguckis. "Raudonoji Armija mus išlaisvino ir dabar mes vėl susirinkome kaip taisy žmonės ir savo žemės savininkai."

Baranauskas, Lietuvos SSR Aukščiausios Tarybos pirmininkas, davė pranešimą apie Lietuvos SSR Aukščiausios Tarybos sesijos nutarimus.

"Aukščiausia respublikos taryba," pareiškė Baranauskas, "priėmė įstatymus, pagal kuriuos sugražinama valstiečiams vokiečių okupantų konfiskuota žemė. Sis tarimas padėjo pamatus del atgavinimo agrikultūros respublikoj. Visur valstiečiai vėl tampa žemės savininkais. Jie deda pastangas, kad kuo greičiau likviduoti vokiečių fašistų okupacijos pasekmes. Atsidėkdamai Raudonajai Armijai, jie padeda frontui teikdami jam produktus."

Valstiečiai, kurie gavo žemės, taipgi kalbėjo suvažiavime. Jie taipgi dėkojo didvyriškai Raudonajai Armijai ir broliškiems Rusų žmonėms už išlaisvinimą jų iš po vokiečių okupantų nagų.

Delegatai kreipė didelę atydą į Lietuvos SSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininko Justo Paleckio ir žymaus visuomenininko Sniečkaus kalbas.

Francuzai Nori Kad Jų Valdžia Būtų Pripažinta

PARYŽIUS. — Generalas de Gaulle, kalbėdamas per radio, nusiskundė, kad sąjungininkai laiko Franciją nustumta į šalį, kitaip sakant, neigia ją.

Jo kalba sukėlė fanezūose plačias diskusijas, kurios aiškiai rodo, kad Francūzai nepasitenkinę, kad jų valdžia iki šiol dar nepripažinta kaip Francijos laikinoji valdžia.

Francūzai nemato jokios priežasties, kodėl jų valdžia dar vis nepripažįstama.

SAULETOJ ISPANIJOJ

F. ZDANAUSKO ir B. ALKSNIŲ NUOTYKIAI

Rošo F. ZDANAUSKAS

(Taša)

Už poros dienų mus vėl išrikiavo ant kiemo. Seržentas pranešė, kad mūsų kuopai duotas Nr. 5 ir kad ši kuopa turi apvalyti visą lagerį ir atlikti visus kitus darbus. Visi darbininkai turi būti savanoriai. Kurie eis dirbti, tie galės pirkti lagerio krautuvėjų maisto ir vyno. Girdi, jiems reikia 30 vryų. Aš irgi stojau savanoriu prie valymo lagerio.

Darbas buvo — sluoti sąslavas ir sunėsti jas į nužymėtą vietą. Jokio prižiūrėtojo neturėjom. Darbas buvo atliktas iki 10 valandos ryto. Tad iki 2 valandos po pietų buvome liūsi. Nuo 2 valandos iki 4 valandos kiek padirbome, o paskui vėl iki 10 valandos vakaro buvome liūsi. Galėjome vaikščioti po visą lagerį.

Maistas čia buvo kur kas geresnis, negu kad buvo disciplinos batalijone. Pusryčiams davė kavos ir kai kada buvo kiek pašaldyta. Pietums — žolių sriubos ir vakarienei tos pačios sriubos. Kurie dirbome, galėjome gauti tos sriubos iki valiai. Daugelis gaudavo maisto iš savo konsulatų, todėl tos sriubos visai nevalgydavo. Ją atiduodavo mums.

Siame lageryje buvo apie 5,000 asmenų. Daugiausia buvo internuoti svetimtai, pabėgę nuo vokiečių. Daugiausia buvo lenkai, francūzai ir kanadiečiai. Kanadiečių buvo apie 400. Tikrumoje tikrų kanadiečių buvo koks dešėtkas, o visi kiti nebuvo nei matę ar skaitę apie Kanadą. Jie, tačiau, buvo pripažinti kanadiečiais ir anglių atstovybė suteikdavo jiems maisto, drapanų, rūkymo ir pinigų ir kas savaitę išlaisvindavo po 20 ar daugiau. Militarinis atasė aplankydavo lagerį kas savaitę. Buvo galima prieiti prie jo ir pasikalbėti. Aš irgi mėginau pasikalbėti ir paaiškinti savo padėtį, bet manęs jį sa nepriimdavo. Kame priežastis, aš nežinojau. Nutariau parašyti laišką ir įteikti jam per kanadiečius. Neatsakė ir į laišką. Kas tik kuriai ambasadai rašė, vis gavo atsakymus. Aš negalėjau suprasti, kodėl aš buvau taip ignoruojamas.

Taip gyvenimas ir slinko. Sąlygos buvo vis tokios pat. Už poros mėnesių laiko man pavyko gauti darbą prie malkų skaldymo dėl virtuvės. Darbas buvo gan sunkus, bet buvo galima gauti geresnio maisto. Kita, galėdavau pristatyti kiek malkų karininkams, daugiausia lenkų ir anglių. Nors tai buvo uždrausta, bet įsitaisius kišenės po palais buvo galima tai atlikti. Jie už tai duodavo kenuoto maisto, rūkymo ir drapanų. Visi internuoti karininkai turėjo teises turėti savo pečiukus barakuose ir jie visi gaudavo visokio maisto iš savo ambasadų. Bėda buvo tik tai su kuru.

Atėjo ir Kalėdos. Visus tuos brigadiečius, kurie negavome jokios pagalbos iš kitur, apdovanojo Raudonasis Kryžius. Jis davė mums po vieną dėžutę seredinkų. Tai buvo pirma mums dovana iš Raudonojo Kryžiaus. Taipgi gavome po pakelį dovanų nuo popiežiaus. Pakelyje buvo šmotukas torto, truputis pyrago, dešros, kumpio, šepetukas dantims ir buteliukas sidro. Pakelį svėrė apie

svarą be buteliuko sidro. Vadinasi, atsiminė mus ir popiežius. Matomai jis norėjo tuomi parodyti, kad jis neapleidžia ir Franko ir Musolinio priešų. Kai kuriuose pakeliuose buvo rašteliai, kurių sakė maždaug sekantčiai:

"Nors jūs, vargšai, kėlėt kumštis prieš dievą, bet aš susimylėjau ant jūsų ir apdovanojau kalėdinėmis dovanomis, nes jūsų visas svietas yra atsidavęs ir niekas nerori skaityti jus gerai ir ištikimais žmonėmis. Aš jums atleidiu visas nuodėmes ir linkiu atsiėkti šviesos ir geros ateities. Amen."

Po Kalėdų mes subrudome rašyti laiškus visokioms Ispanijos įstaigoms. To pasekmė buvo pusėtinos, nes gavome atsakymą iš vidaus reikalų ministerijos, kad mes esame skaitomi kaip internuoti asmenys, o ne kaip karo belaisviai. Girdi, mes savo bausmę jau atlikę. Jeigu kurįsalis norinti atsiimti, tai durys ešandios atviros.

Tuo remdamiesi pradėjome protestuoti, kam varo mus dirbti. Mums pritarė visas lageris ir to rezultatas buvo tas, kad tuojaus buvome išleisti iš kalabuzų, nors nuo darbo nebuvom paliuosuoti. Fašistai prisiminė mūsų pasakymą, kada buvome sumti, ir nuolatos mums prikašiojo: "Atvažiuote darbo ieškoti, tai ir dirbkite".

XX

Atėjus pavasariui, atmosfera lageryje darėsi vis sunkesnė ir sunkesnė. Atgabeno daug naujų pabėgėlių iš vokiečių okupuotų kraštų. Ispanijos fašistai pradėjo kelti aukštyn savo noses, kadangi naciai visur ėjo pirmyn. Jie pradėjo galvoti, kad fašistai ir naciai užvaldys visą pasaulį. Pradėjo varžyti internuotus, neišleisti ant laisvės ir daug praciau maitinti. Matomai jie jautėsi, kad nereiks prieš nieką pasiteisinti.

Sunkios sąlygos privertė daugelį planuoti, kaip pabėgti iš lagerio. Vieną rytą, darant patikrinimą, sargai pasigedo dviejų lenkų karininkų. Visą dieną vertė lagerį, bet nerado. Iš karto jie netikėjo, kad galėtų kas pabėgti. Lageris buvo gerai apsaugotas. Aukšta mūrinė siena buvo dar sustiprinta daugeliu eilių spigiuotos vielos. Tarp tvorų stovėjo sargybiniai. Aplink buvo apšviesta elektros šviesa.

Sekantį rytą jie pasigedo dar septynių lenkų. Visa lagerio administracija įpuolė į desperaciją. Pradėjo mušti visus, ant kurių tik užkliuvo. Vienas lenkas virto išdaviuku ir jis išdavė pabėgimo vietą. Trečią naktį fašistai sučiupo naujai bėgančius ir taip juos kankino, kad vienas neteko proto. Pasirodė, kad pabėgimas įvyko iš koplytėlės, kuri buvo prie mūrinės sienos. Koplytėlėj kas sekma dienį įvykdavo pamaldos. Lenkai eidavo melstis kas vakarą. Kuomet vieni meldėsi, tai kiti kasė tunelį. Tai buvo sunkus ir pavojingas darbas. Jis tęsėsi apie 4 mėnesius. Žemes turėjo nešti kišenėse, kurios buvo prisitūtos iš vidaus skverny. Tunelis prasidėjo koplytėlėj, po grindimis. Jis buvo virš 100 metrų ilgio ir išėjo į viršų už geležinkelio, erškėčių krūmė.

Man teko paskui kalbėtis

su vienu iš tų, kurie bandė bėgti, bet buvo sugauti. Kuomet jie išlindė iš tunelio krūmuose, tai pastebėjo, kad krūmas apsuptas. O kuomet bandė išlysti atgal į koplytėlę, tai juos tenai pasitikė sargai ir suėmė. Tuomet jiems fašistai negailėjo nieko. Kaip jie išliko gyvi, tai nežinia.

(Bus daugiau)

Kaip Naciai Žudė Žmones Paneriuos

(Atkelta nuo 4 pusl.) katalikų kunigų ir miniškų, su kryžiais ant jų krūtinių. Nekurie buvo su sūtonais, o kiti visai nuogi, tiktai su kryžiais ir maldaknygėmis rankose.

Pradžioj nekurie darbininkai skundėsi savo viršininkui, kad jie nesijaučia gerai.

"Aš pasijausiu jus ligoninė." jis atsakydavo. Sekantį dieną jie buvo pašaukti "ligoninė". Už kelių minučių kaliniai girdėjo švius. Vėliau jie sužinojo, kad neapsimoka skystis bloga sveikata. Dar daugiau, po šio įvykio, smogikų vadas asmeniškai tėmyto tuos, kurie dirbo neužtekina greitai. Jie greitai buvo pasiūsti "ligoninė".

Visi lavonų degintojai turėjo dirbti visu smarkumu. Nebebuvu sergančių. Nežūrino to, smogikų flureris laikas nuo laiko pasiūsdavo "ligoninė" tuos, kurie jo manymu buvo silpni arba nesijautė gerai.

Tokį "užjautimą" turėjo ypatingai intelektualai. Tokiu būdu, Maskvos inžinierius Gutkinas ir leningradietis Kostia (jo pavardės niekas nežinojo) ir Venckus, lietuvis oficialas, buvo sušaudyti. Štai kodėl inžinierius

Pasikalbėjimas su Visais LLD Nariais

(Atkelta nuo 3 pusl.) suorganizuota 1915 metais. Vadinasi, ateinančiais metais sveis lygiai trydėsimtys metų!

Nutarėme turėti įtemptą šėsių mėnesių jubiliejinį valjū. Vajus prasidės su metų pradžia ir tęsis iki liepos 1 dienos. Mūsų obalsis bus gauti visą tikstantį naujų narių!

Draugijos gyvenimo eigos nušvietimui išleisime specialią padidintą šviesos numerį. Vietoj 32 puslapių, pirmas 1945 metų šviesos numeris išeis 64 puslapių! Tuojaus bus kreiptasi į mūsų rašv. Moskovskis pasidavė valstiečiui, o Potaninas užsi-gynė, kad buvo techniku.

tojus ir veikėjus rašyti tam specialiam numeriui. Tuose raščuose turės atspindėti visą trijų dešimtų metų Draugijos veikla.

Tai tiek trumpais bruožais iš Nacionalio Komiteto vėliausio pasėdžio. Mes norime, kad visi nariai čia pažymėtai organizacijos darbas susirūpintų ir kiekvienas prisidėtų prie jų pravedimo gyveniman. O kiekvienas gali šiuo-tuo prisidėti.

A. Bimba
LLD Pirmininkas

FASISTAS BANKIERIUS GAVO 30 MET. KALEJIMO

ROMA. — Vincenzo Azolini, buvęs Italijos banko galva prie Musolinio valdžios, pasmerktas 30 metų kalėjimo už išgabenimą aukso iš Romos bankų ir pavedimą fašistams.

ČEKŲ GENEROLAS SUGRĮZO TĖVYNĖN

LONDONAS. — Gen. Rudolf Viest, narys Čekoslovakijos valdžios, pagalios gryo tėvynėn, kurios dalis jau išlaisvinta ir imasi komanduoti Čekoslovakijos armijai.

Čekų armija Sovietų Sąjungoj jau ėjo savo šalin ir išlaisvino pirmą miestą.

VIRS PUSĖS VOKIEČIŲ BELAISVIŲ STOJA PRIEŠ NACIUS

LONDONAS. — Daugiau pusės vokiečių kareivių, sumintų nelaisvėn Francijoje, stoja su Vokietijos Laisvimo Komitetu kovai prieš nacius, skelbia Paryžiaus radijas.

(Daugelis vokiečių belaisvių Sovietuose, net ir keliolika generolų, stojo į panašų komitetą.)

Kas Beldžia Jūsų Duris?

• BELDIMASIS UŽ DURŲ nesukelia baimės mūsų širdyse.

Mes gyvenam laisvųj šalyj, kur niekas negali įeiti į namą arba išvilkti mus laukan prieš mūsų valią.

Per keturias metus Europoj milijonai gyveno auolatinėj baimėj, kad kas neįplėštų jų namų, neišžagintų jų moterų, nepa vergtų jų sūnų.

Bet čia, Kanadoj, pasibeldimas į duris nesukelia baimės.

Gali būti, kad kaimynas ateina.

Gali būti Pergalės Paskolos pardavinėtojas — koks nors mūsų pažįstamas, rasi — su draugišku patarimu, kad mes šiuo kartu pirkume didesnį boną.

Niekas neverčia mūsų pirkti bonus.

Kuomet mes pamanome apie milijonus, kurie VALDOMI per prievartą ir kurie trokšta būti laisvais, kaip kad mes esame, atšku, mažiau sia, ką mes galime atlikti, tai padėti išlaisvinti juos, įdėdami visas savo sataupas į Septintą Pergalės Paskolą.

Pirk nors vienu bonu daugiau, negu pirmiau.

Įdėk Savo Pinigus į Pergalę

Pirk Pergalės Bonus

National War Finance Committee

Pranešimai

Montreal, Que.

Nepaprastai Svarbus Susirinkimas

Penktadienį, spalio (October) 20 d., 8.30 v. v., įvyks Labor - Progressive Partijos Lietuvių Skyriaus nepaprastai svarbus susirinkimas.

Kalbėtojas iš provincialio komiteto kalbės ateinančių federalių rinkimų klausimu.

Visi nariai būtinai turi dalyvauti.

Simpatikus taipgi kviečiame.

Susirinkimo vieta: 2573 Ontario St. E., netoli Frontenac St.

Komitetas

Svarbus Pranešimas Montrealiečiams

Darbininkų Progresyvių Partijos Lietuvių Skyriaus rengia bankietą su prakalboomis, sekmadienį, spalio (October) 22 d., 2 v. p. p., Posanaliciečių salėj.

Turėsime vieną iš geriausių anglų kalbėtojų, kuris kalbės šiuo dienių klausimais: karo ir politiniai. Taipgi bus skanių valgių ir karstų gėrimų.

Kviečiame visus progresyvius lietuvius dalyvauti ir nesivėluokite.

Laukiame jūsų visų.

Parengimo Komitetas

Toronto, Ont.

Gražus Pėrstatymas

Dramos grupė rengia pirmą pėrstatymą šiame sezone. Pėrstatys keturių veiksmų dramą "Vergijos Grėivėsiuose."

Vaidinimas prasidės 7.30 val. vakaro, šį sekmadienį, spalio 22 dieną, Lietuvių salėj, 160 Claremont St. Prasėme nesivėluoti ateiti.

Drama vaizduoja įvykį laike pirmo pasaulinio karo Lietuvoje pas pasiturintį ūkininką.

Veikalas labai gražus ir verta jį visiems pamatyti. Nepraileiskite progos.

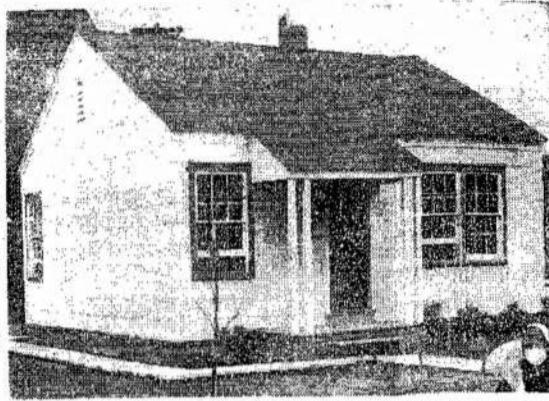
Narė E. L.

Mūsų Ligoniai

TORONTO. — Draugai Kazj Baltuška ištiko nelaimė: važiuojant automobiliu užgavo automobilį ir užpakalio gatvėkaris; vairuotojas nespėjo automobilį sulaukyti ir jis drožė į stulpą. Stiklai smarkiai supiaustė Baltuška galvą ir veidą.

Draugai ligoninėj žaizdas sutvarkė ir jis galėjo važiuoti namo gydytis, bet ims kiek laiko iki žaizdos pilnai sugis.

Reporteris

Cia matote paveikslą namo, kurį turi svečių kambarį, kokių dabar Toronto miesto stato, kad suteikti prieglaudą toms šeimynoms, kurių varomos laukan iš namų. Jis turi svečių kambarį, valgomąjį ir du miegamus. Miesto valdyba paskyrė pinigų del 100 tokių namų. Bet rios varomos laukan iš namų.

Toronto Menininkai Rengia Savo Sveigą

TORONTO. — Dramos mėgėjai, Bangos ir Zvaigždės chorai rengia bendrą balių šį penktadienį, spalio 20, 8 valandą vakaro, 160 Claremont St. Tai bus labai svarbus balius visiems meno mylėtojams ir aplamai lietuvių visuomenei, nes šio balius tikslas suartinti visus menininkus, kad bendromis jėgomis daugiau nuveiktų.

Baliuje arba bankete bus ne tik užkandžiai ir užsigėrimai, bet ir kalbos, kaip veikti šį sezoną, kad daugiau nuveiktų. Jame turėtų dalyvauti visi dramoms mėgėjai, abiejų chorų dainininkai ir kiti, kuriems tik rūpi menas. Tai bus proga ne tik artčiau susipažinti, bet ir pasikalbėti. Labai pageidautini visi, kurie tik gali kuomi nors prisidėti prie meno pakėlimo. Kviečiame tie, kurie steigė chorus, organizavo meno grupę, nors gal jie dabar jau nedalyvauja. Jų patarimai yra mielai laukiami.

Tai, nepamirškite, kad balius įvyks šį penktadienį, spalio 20, 8 valandą vakare, lietuvių salėj, 160 Claremont St.

Smagu yra pažymėti, kad daug naujų narių įsirašė į Bangos chorą. Jų tarpe turime draugę Reginą Strazevičiūtę, solistę. Dabar Bangos choras turės dvi pasižymėjusias solistes. Tai draugės Degutienė ir Strazevičiūtė. Draugė Degutienė, kaip jau žinia, pereitą sekmadienį dainavo Montreale didžiuliam lietuvių koncerte. Draugė Strazevičiūtė dainuos Chicagoj. Vilnies koncerte, spalio 29 dieną.

Prie Bangos choro susitvėrė jaunuolių skyrius, kuris dainuoja angliškai. Pradžią padaryta labai graži ir

Prieškojimas

Mes Vancouverio lietuvių norėtume žinoti, kur dabar yra Ch. Siugždenis. Prasėme patį atsisaukti arba jei kas žinote, kur jis yra, pranešti mums adresu. Turime svarbų reikalą.

Rašykite šiuo adresu: K-4288 Mark C., 11-th District Depot, Little Mountain, Vancouver, B. C.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, išdiria akis nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

vyksta ketvirtadienį vakarais.

Bangos choro organizatoriai, S. Jakavičius, H. Sarapaitė ir L. Sarapaitė, pasistenkite dabar gauti naujų narių, nes dabar svarbiausias laikas tam darbu.

Choro Korespondentas

Atsisaukimas Torontiečiams

TORONTO. — Brangūs broliai ir sesės! Daugeliui iš mūsų teko pergyventi perėitą karą Lietuvoje. Šio karo moderniški žudymo ir griovimo pabūklai ir nacizmo žvėriškumas pridarė Lietuvos žalos desimteriopai daugiau. Už vieno žmogaus pasipriešinimą buvo sunaikinta ištisi kaimai. Tas tęsėsi per tris metus su viršum. Žmonės negalėjo pasigiminti užtekintai nei maisto nei drabužių.

Dabar ateina šalta žiema. Daugeliui gal teks kentėti šalų del stokos drabužių. Todėl, gerbiamieji, su šiuo atsisaukimu norime atkreipti jūsų atydą į aukojimą drapanų del nukentėjusių nuo karo Lietuvos žmonių. Kas išgalite, paaukokite, jei turite, o jei neturite, nupirkite ką nors, kaip tai iš antklodžių, paklodžių, užvalkalių, rankšluosčių, šiltų apatinių, viršutinių baltinių. Taip pat prašome peržiūrėti devėtus drabužius ir tuos, be kurių galima apsieiti, paaukoti. Reikalingos visokios drapanos, kaip suaugusiems, taip ir mažiems.

Jau šimtai svarų yra suaukota, bet reikia ne šimtų, o tūkstančių svarų.

Nelaukite iki bus galima po karo pasiųsti tiesiai į namus. Tas bus galima atlikti dar negreitai, nes iki visur susiekimas susitvarkys, užims dar daug laiko. O tuo tarpu gal tavo giminei reikalinga ieškotis pagalbos iš ko kito. Jeigu tu dabar nepagelbėsi, tai paskui tavo

pagalba neturės tokios vertės, nes giminės galės pasakyti, kad jau nereikalinga.

Šis atsisaukimas daromas su tikslu, kad paraginti Toronto lietuvius nešti drapanas į rengiamą "Linen Shower" parengimą, kuris yra rengiamas spalio 29 dieną, Lietuvių salėj. Parengimas bus įvairus, nes bus graži programa su užkandžiais ir pasilinksminimais. Įžangos vietoj bus priimami drabužiai. Aukavusieji gaus tikietus ir galės laimėti gerus prizus.

Vakaro programa prasidės 7.30 valandą vakaro. Nepasivėluokite.

Drapanų Komitetas

Kilnus Lietuvių Moterų Darbas

MONTREAL. — Cia veikia Raudonojo Kryžiaus progresyvių lietuvių moterų raitelis, kuris per savo gyvavimo laiką, palyginus neperdėliame skaičiuje, yra atlikęs gana didelius darbus mezgimo ir siuvimo srityje. Taipgi suruošęs eilę parengimų, kurių pilną sunaudojo kilniems reikalams. Iš tiesų, tos moterys, kurios suranda luoso laiko prisidėti prie šio taip svarbaus darbo, vertos didelės pagarbos!

Su jomis pasikalbėjus, neįjauti pas jas jokio nuovargio, ar laiko stokos, visos pasiryžusios sulig savo išgalėmis pasidaruoti. Matant tokį jų pasiryžimą ir atsidavimą, toms, kurios nieko neprisidėdame, tenka neįjauti jausis. Kitoms, žinoma, ir labai svarbios priežastys trukdo dirbti, bet daugelis iš mūsų nedakainuojame šio taip svarbaus darbo.

Labai malonų man įspūdis suteikė, tai atsilankymas į mėnesinį ratelio susirinkimą, į kurį atėjo nedidelis skaičius moterų, bet kiekviena iš jų atsinešė pūdus padaryto darbo. Jų tarpe radosi sekančios draugės: Adomaitienė, kuri atnešė nuzėgusi 9 "helmets", Mažylienė 2 svetorius ir 2 pr. kojinių, Juskevičienė 5 pr. pyjamų ir 10 kelinaičių, Kielenė 2 svetorius, Juskevičaitė 6 kelinaites, Keršienė 2 pr. kojinių, Cekaitienė 1 pr. kojinių. Po susirinkimo, grįždamos į namus, taip gi kiekviena pasiėmė darbo.

Šiame susirinkime skaitytas laiškas iš Raudonojo

Kryžiaus, kuriame pakelia klausimą kas link organizavimo naminės medikalės pagalbos kursų. Kadangi šitas klausimas labai svarbus, tai jis buvo plačiai išdiskutuotas. Visos pasisakė už tai, kad daryti žygius tokius kursus suorganizuoti. Žinoma, jei susidarys pakankamas skaičius moterų, kurios norėtų lankyti minimus kursus, tai Raudonasis Kryžius suteiktų mokytoją - daktarą, kuris duotų pamokas: Kuris suorganizavimo reikalu valdyba žadėjo pasirūpinti, o sužinojus tikrus rezultatus ir planus, paskebs spaudoje — sekite.

Dalyvė

Pavyko Parengimas

WINNIPEG. — Rugsėjo 23 dieną Winnipegio Lietuvių Klubas, Sūnų ir Dukterų Draugijos 7 kuopa ir Lietuvių Literatūros Draugijos 217 kuopa surengė vasarinio sezono užbaigimo parengimą. Kadangi buvo plačiai išgarsintas ir oras neblogas, tai parengimas buvo labai skaitlingas.

Moterys parengė skanią šiltą vakarienę, taipgi buvo ir gėrimų. Pabaigus vakarienę, draugas M. Vidriūkas pasakė trumpą prakalbėlę ir kvietė remti lietuvius Kanados armijoje. Del nupirkimo lietuviams kariams Kanados armijoje dovanų buvo surinkta \$42.30.

Visiems aukavusiems ir dirbusiems per parengimą, komiteto vardu tariu didelį ačiū.

Komiteto Narys

DAUGIAU BRAZILJOS ARMIJOS ATVYKO ITALIJOS FRONTAN

ROMA. — Dar daugiau Brazilijos armijos atgabenta čia karui prieš nacius. Sakoma, braziliečių skaičius Italijos fronte bus padvigubintas.

Braziliečiai pasiruošę tuo jau stoti frontan.

Tel. HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Veiklos: Inijų Ligų Specialistas.
Gydo siphilį, gonoreją ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v. v.
1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

Lietuvos Žmonių Paramai

"Linen Shower"

SEKMADIENI, SPALIO 29 DIENA

Lietuvių Salėj
160 Claremont Street

Graži Koncertinė Programa. Kalbėtojai ir Kiti Pajavairinimai

Visi Toronto ir Apylinkės Lietuviai Kviečiami Atsilankyti

Pradžią 7.30 val. vakaro

Laisva Įžanga

Komitetas

SONŲ IR DUKTERŲ K. L. S. P. D. FIRMA KUOPA

Rengia

Kepurių Šokius

šeštadienį, Spalio 21 d.

Nuosavoj Svetainėj
160 CLAREMONT ST.

SOKIAMŠ GRIES SMAGI MUZIKA

KVIECIAME VISUS ATSLANKYTI

Pradžią 8 val. vakare

Rengėjai

Tel.: VA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby

Laidotuvės net \$55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

PARBUODU

Ūkius, Hotelius ir Tabako Farmas

Kur daugiausiai galima pinigų padaryti.

Kreipkitės šiuo adresu:
Tel. 30 R. 17.
S. Arzulas,
BOX 13, MT. BRYDGES, ONTARIO.

Mary Lee Flower Shop

Gėlių Parduotuvė

Pas Mus Galima Gauti Gėlių:
DEL VESTUVIŲ, LAIDOTUVIŲ IR KITŲ ĮVYKIŲ

Greitas Pristatymas, Bile Kur ir Bile Kada

Atdara Šventadienių Vakaraus

1259 Bleury St. -- Tel. Harbour 3473

Montreal, Que.

Isigykit Savo Namus

PARBUODUA ĮVAIRŲS NAMAI, SU GEROMIS ĮEIGOMIS

2 flātų duplex, nauji, nuo \$6,700 aukštyn

3 flātų nuo \$6,800 aukštyn

4 flātų duplex nuo \$9,800 aukštyn

4 flātų duplex, nauji, moderniški, nuo \$11,900

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai

Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

484 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. York 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YORK 4449

Mr. R. Bennett, Manager

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: 4-5 po piet, 7-8 val. ir sulig susitarimo, laisriant seštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gyduu įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvitimus (X - Rays). Vytanto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams pagieinta kaina.

4851 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4451

Daktaras H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas

KALBA LIETUVISKAI

Valandos: 2-4 val po piet, 7-8 val. vak. ir sulig susitarimo

4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Tel. HA. 8477

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių L'gy ir Akuserijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL.

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų